Data ya Ubora wa Hewa: Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara

Muhtasari wa kikanda inayotokana na ripoti ya OpenAQ, Data ya Ubora wa Hewa Wazi: Mazingira ya Ulimwenguni 2024

Umuhimu wa Ufuatiliaji wa Ubora wa Hewa na Uwazi wa Data

Uchafuzi wa hewa ndio #2 sababuinayoongoza kwa hatari ya kifo na miaka ya maisha iliyobadilika kwa sababu ya ulemavu (DALY) katika Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara (Hali ya Hewa Ulimwenguni 2024*).

Kupima na kufuatilia viwango vya uchafuzi wa hewa ni muhimu kwa kuelewa na kuendeleza suluhisho kwa ubora wa hewa duni. Serikali zinazofanya data ya ubora wa hewa kuwa wazi, kufikiwa kwa urahisi na kupatikana bila malipo zinaweza kutumia utaalamu wa umma, wa kibinafsi na wa mashirika ya kiraia ili kuunda mbinu bora na za kudumu za kutatua mgogoro wa uchafuzi wa hewa.

Uchunguzi wa OpenAQ:

1. Ni nchi zipi zinafuatilia (na hazifuatili) kwa kikamilifu ubora wa hewa kwa mfululizo?

2. Ni kwa kiwango gani nchi zinazofuatilia zinashiriki data wanazozalisha na umma?

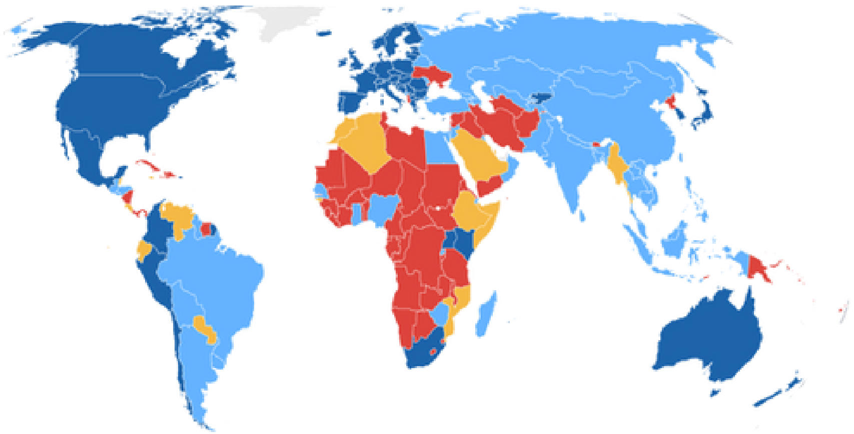

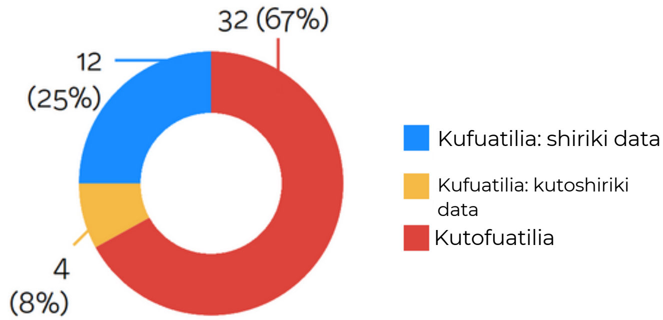

Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara**
N=48

***Uainishaji wa kikanda kwa nchi kulingana na Benki ya Dunia*

Ufuatiliaji & Hali ya Kushiriki Data

Tulipata ushahidi kwamba ni 33% tu [N=16] kati ya nchi 48 katika eneo hili zinazozalisha data ya ubora wa hewa mara kwa mara, na 67% [N=32] hazizalishi. Nchi hizo zisizo na ufuatiliaji wa ubora wa hewa katika ngazi ya kitaifa zinawakilisha idadi ya watu iliyounganishwa milioni 558.

25% [N=12] wanashiriki hiyo data wanayozalisha hadharani, na 67% [N=32] hawashiriki.

8% [N=4] wanashiriki data zao kwa njia ya wazi kabisa na ya uwazi.

Vigezo vya Data Wazi Kabisa

- katika vitengo halisi (AQI pekee haitoshi) yenye
- kuratibu jiografia ya kituo maalum katika masafa
- ya kila siku au sehemu ya kila siku katika umbizo
- ambalo linaweza kusomeka kwa mashine.

Mabadiliko ya Ufuatiliaji na Kushiriki Data Tangu 2022

Guinea-Bissau na Msumbiji zilianza kufuatilia ubora wa hewa yao. Shelisheli, Cabo Verde na Zimbabwe zilianza kufuatilia na kushiriki data za ubora wa hewa yao. Ghana ilianza kushiriki data ya ubora wa hewa yao, ingawa haikuwa kwa njia ya wazi kabisa. Cabo Verde, Afrika Kusini, na Uganda zilianza kushiriki data zao kwa njia ya wazi kabisa na ya uwazi.

** Kulingana na data ya 2021. "Uchafuzi wa hewa" unajumuisha mazingira ya PM, mazingira ya ozoni na uchafuzi wa hewa wa kaya.*

© 2025 OpenAQ. Haki zote zimehifadhiwa.

Vizuizi

Kizuizi kikubwa zaidi cha kuanzisha programu ya kawaida ya ufuatiliaji wa ubora wa hewa ni vikwazo vya rasilimali, kama vile ukosefu wa rasilimali za kifedha na/au utaalamu wa kiufundi. Kwa mfano, ukosefu wa usaidizi wa kiufundi au ufadhili wa kuendelea na uendeshaji na udumishaji umesababisha kukatizwa nchini Ethiopia. Serikali lazima kununua, kuendesha na kudumisha vifaa vya ufuatiliaji; kuweka pamoja na kusimamia data wanayozalisha (ama kuunda mfumo wao maalum wa usimamizi wa data au kutegemea mifumo ya kibinafsi ya watengenezaji wa vitambuzi vya hewa; kuchanganua na kutumia data ili kufahamisha vitendo; kushiriki data; na kuwasiliana vizuri.

Serikali huenda zisitambue manufaa ya uwazi kamili wa data: Data wazi huongeza uaminifu wa umma na ushirikiano wa sekta mbalimbali, na hivyo kusababisha ubunifu zaidi na suluhisho wa hewa safi unaozingatia ushahidi.

Fursa

- Kutumia utaalamu wa kimataifa na ushirikiano kunaweza kusaidia kushinda vikwazo vya rasilimali.
- Mradi wa kimataifa unaoongozwa na washikadau unaendelea kuunda mfumo wa usimamizi wa data wa chanzo wazi ambao serikali zinaweza kubinafsisha kulingana na mahitaji yao.
- Mitandao ya kijamii inatoa njia ya kushiriki data ya ubora wa hewa. Kwa mfano, Senegal hutoa sasisho za kawaida za AQI kote nchini kwa kutumia Facebook, na Ghana hutoa sasisho za AQI za kila siku katika eneo la Legon kwa kutumia X.

Bright Spots

Juhudi za ufuatiliaji baina ya serikali za nchi na serikali za mitaa, pamoja na ufuatiliaji wa miradi ya mashirika yasiyo ya kiserikali (taasisi za kitaaluma, mashirika ya kijamii, makundi ya kiraia na wanasayansi raia), zinaongezeka. Baadhi ya serikali za ngazi ya kitaifa na serikali za ngazi ya chini ya kitaifa hutumia vihisi hewa ili kufuatilia ubora wa hewa. Kwa mfano, Jiji la Kisumu, Kenya na Kampala, Uganda zinaonyesha ramani ya ufuatiliaji wa ubora wa hewa na data kutoka kwa vihisi hewa kwenye tovuti zao husika.

Mapendekezo

- Nchi zote zinapaswa kupima ubora wa hewa na kushiriki data wanazozalisha kwa uwazi kabisa na njia inayopatikana.

- Wafadhili, kama vile benki za maendeleo na mashirika ya hisani, wanapaswa kuunga mkono serikali zenye rasilimali chache katika ufuatiliaji na juhudi zao za kushiriki data.

Kuhusu OpenAQ

OpenAQ ndiyo ya kwanza na kubwa ya chanzo wazi duniani, hifadhidata ya upatikanaji wazi ya vipimo vya ubora wa hewa ya nje, iliyoundwa ili kuhakikisha kila mtu ana ufikiaji usio na kikomo wa data anayohitaji kuchanganua, kuwasiliana na kutetea hewa safi.

Soma ripoti kamili hapa:
link.openaq.org/2024GlobalLandscape

Fikia hesabu kamili ya nchi hapa: link.openaq.org/2024-ReportWorksheet

explore.openaq.org linkedin.com/company/openaq info@openaq.org

© 2025 OpenAQ. Haki zote zimehifadhiwa.